UTAZÓ GYÓGYPEDAGÓGUSI HÁLÓZAT PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2023

Éltes Mátyás EGYMI

TARTALOMJEGYZÉK

1. UTAZÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI HÁLÓZAT 4
1.1. Tevékenységünk jogszabályi háttere 4
1.2. Az utazó gyógypedagógiai hálózat célja: 4
1.3. Alapelveink 5
2. A SZAKMAI MUNKA TERVEZÉSE, SZERVEZÉSE 5
2.1. Az utazó gyógypedagógiai hálózat feladatai: 5
2.2. Az ellátás helyszíne 6
2.3. Az ellátás célcsoportja 6
2.4. Az ellátottak köre: 6
2.5. Az utazótanári szolgálat személyi feltételei 6
2.6. Az utazó gyógypedagógiai hálózat tárgyi feltételei 7
2.7. Az ellátás formája 8
2.8. Az ellátás időkerete 8
2.9. Az ellátás megszervezésének szempontjai: 8
2.10. Az ellátás tervezése 8
3. AZ UTAZÓ GYÓGYPEDAGÓGUS FELADATAI 8
3.1. Óvodai feladatok 9
3.2. Általános iskolai feladatok 9
3.3. Középiskolai feladatok 9
3.4. Az integráló pedagógusokkal való kapcsolattartás formái 9
3.5. Szülőkkel való kapcsolattartás 10
3.6. Adminisztrációs feladatok, a fejlesztés dokumentálása 10
3.7. Szakmai felkészültség biztosítása (önképzés) 11
3.8. Az utazó gyógypedagógus munkarendje 11
3.9. Az utazó gyógypedagógusok minősítővizsgája során és minősítési eljárásban történő látogatásának rendje 12
4. TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTT GYERMEKEK/TANULÓK ELLÁTÁSA 12
4.1. Az ellátottak köre: 12
4.2. A komplex gyógypedagógiai terápia fejlesztendő területei 12
5. ÉRTELMILEG AKADÁLYOZOTT, ILLETVE HALMOZOTTAN SÉRÜLT GYERMEKEK/TANULÓK ELLÁTÁSA 13
5.1. Az ellátottak köre 13
5.2. A rehabilitáció/habilitáció célja: 13
5.3. A rehabilitáció/habilitáció feladatai 13
6. BESZÉDFOGYATÉKOS GYERMEK/TANULÓ HABILITÁCIÓS-REHABILITÁCIÓS ELLÁTÁSA 13
6.1. Az ellátottak köre 14
6.2. Logopédiai terápiák típusai a beszédfogyatékosságok szerint: 14
6.3. A leggyakoribb terápiás területek feladatai 14
7. MOZGÁSSÉRÜLT GYERMEKEK/TANULÓK ELLÁTÁSA 17
7.1. A szomatopedagógiai fejlesztés ellátási köre 17
7.2. A konduktív pedagógia ellátási köre 18

7.3. A mozgásfejlesztés feladatai 18
8. AUTIZMUS SPEKTRUM ZAVARRAL KÜZDŐ GYERMEKEK/TANULÓK ELLÁTÁSA .. 20
8.1. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésének célja 20
8.2. Speciális módszerek az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésében 21
8.3. Fejlesztési területek 21
9. EGYÉB PSZICHÉS FEJLŐDÉSI ZAVARRAL KÜZDŐ GYERMEKEK/TANULÓK ELLÁTÁSA 23
9.1. A képességzavarok típusai 23
9.2. Diszlexia terápia feladatai 23
9.3. Diszortográfia terápia feladatai 24
9.4. Diszgráfia terápia feladatai 24
9.5. Diszkalkulia terápia feladatai 24
9.6. Hiperaktivitás és figyelemzavarok terápia feladata 25

1. UTAZÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI HÁLÓZAT

Nagyatádi Éltes Mátyás Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelést - Oktatást Végző Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény számára a 2018/19-es tanévben az integráltan nevelt/oktatott gyermekek speciális megsegítésének megszervezése és ellátása, az utazó gyógypedagógiai hálózat kiépítése kihívást és új feladatot jelentett. Munkaközösségi keretben szervezzük és indítjuk el a szolgáltatást Nagyatádon és vonzáskörzetében, majd a későbbiekben önálló intézményegységként szeretnénk folytatni a megkezdett munkát.

1.1.Tevékenységünk jogszabályi háttere

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet - a nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet (a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve),
- 8/2014. (I.30.) EMMI rendelet (A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet módosításáról)
- és a 326/2013. (VIII. 30.) Kormányrendelet a kjt végrehajtásáról.

1.2.Az utazó gyógypedagógiai hálózat célja:

A Nagyatádi Éltes Mátyás Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés – Oktatást Végző Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (ÉLTES EGYMI) utazó gyógypedagógiai munkaközössége végzi a Nagyatádi Járás területén az integráltan oktatott-nevelt sajátos nevelési igényű tanulók gyógypedagógiai ellátását. Kiemelt feladata a többségi intézményekben a sajátos nevelési igényű gyermekek sikeres integrációjának segítése, a többségi intézményekben integráltan nevelt-oktatott sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók közvetett és közvetlen gyógypedagógiai megsegítésének biztosítása.

1.3.Alapelveink

- A szeretet egyik módja a tanítás
- A másság elfogadása és elfogadtatása
- A különleges gondozás alapvető igény és feladat
- Az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése
- Együttműködés az integráció, inkluzív nevelés megvalósítása érdekében
- A fogyatékosok eredményes szocializációja, társadalmi integrációja
- Egymás kompetencia határainak tiszteletben tartása

Az utazó gyógypedagógusok a fenti alapelvek szellemében végzik minden pedagógiai tevékenységüket. Ez az attitűd jelenik meg tervezőmunkájuk során éppúgy, mint a napi gyakorlat végzésében.

2. A SZAKMAI MUNKA TERVEZÉSE, SZERVEZÉSE

2.1.Az utazó gyógypedagógiai hálózat feladatai:

- A többségi intézmények igényeinek felmérése a területünkön
- A szolgáltatás ellátásának megszervezése
- A tanulók készségeinek, képességeinek tanév eleji felmérése Egyéni fejlesztési terv készítése
- Egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs-rehabilitációs, fejlesztő foglalkozások biztosítása
- Az integráló pedagógusok részére konzultációs lehetőségek biztosítása
- A tanuló tanórán történő foglalkoztatásával, fejlesztésével és értékelésével kapcsolatban felmerülő kérdések megbeszélése, a problémák megoldása, kezelése
- Az integráló pedagógus hozzájárulásával hospitálás a tanórákon, az SNI gyermek megfigyelése tanórai környezetben és szabadidős tevékenység közben.
- Segítségnyújtás: fejlesztő feladatsorok, terápiás eszközök, játéktár és szakirodalom

2.2.Az ellátás helyszíne

Az integráló feladatokat ellátó többségi óvodák, általános iskolák és középiskolák az ellátási területünkön, illetve az Éltes EGYMI fejlesztő helyiségei.

2.3.Az ellátás célcsoportja

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodás kortól a tankötelezettség végéig, akiknek ellátási jogosultságát a megyei és/vagy országos tanulási képességet vizsgáló és beszédvizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok, mozgás-, látásvizsgáló szakértői bizottságok meghatározzák.

2.4.Az ellátottak köre:

A sajátos nevelési igényű gyermekek/tanuló specifikus sérülése szerint:

- tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott gyermek
- beszédfogyatékos gyermek
- mozgásszervi fogyatékos gyermek
- a pszichés fejlődési - súlyos tanulási, figyelem- és magatartásszabályozási zavarral

küzdő gyermek (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, hiperaktivitás és figyelemzavar)

Az integráló intézmény a következő tanévi igényt minden tanév végén (május 30-ig) megküldi az Éltes EGYMI utazó hálózata vezetőjének a mellékletben szereplő nyomtatványon. Az ellátás óraszáma 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és a Nkt. alapján a szakértői véleményben foglalt ajánlás figyelembe vétele mellett meghatározott, a fejlesztés során az egyéni igények alapján változtatható.

2.5.Az utazótanári szolgálat személyi feltételei

A fejlesztéseket a fogyatékosság típusának megfelelő végzettségű gyógypedagógus végzi:

- tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos, értelmileg akadályozottak pedagógiája szakos
- logopédia szakos

- szomatopedagógia szakos
- konduktor, mozgásterapeuta
- pszichopedagógia szakos

Egyéb képzettségek:

- SINDELAR–ZSOLDOS PROGRAM 2. – tanulási- és magatartási zavarok terápiája iskoláskorban
- AAK - Augmentatív és Alternatív Kommunikáció
- Magyar Mozgáskotta Módszer
- TSMT – Tervezett Szenzomotoros Tréning (Alapmodul, Neurológiai alapismertek, LongiKid© vizsgáló képzés, TSMT I. és II. képzés)

Megjegyzés: Amennyiben kapacitáshiány miatt szakos gyógypedagógust nem tud biztosítani az intézményünk, úgy megbízási szerződésekkel igyekszünk az igényeket kielégíteni, valamint szorgalmazzuk a hiányzó szak megszerzését, illetve szakos kolléga felvételét.

2.6.Az utazó gyógypedagógiai hálózat tárgyi feltételei

- fejlesztőszoba (többségi intézményekben és az EGYMI-ben)
- fejlesztő eszközök (részben a módszertani intézmény, részben az integráló intézmény biztosítja, pl. fénymásolás)
- fejlesztő feladatlapok, módszertani programok, vizsgálati anyagok gyűjteménye, szakkönyvek, gyógypedagógiai szakirodalom
- Az utazó gyógypedagógus munkakörben foglalkoztatottak saját gépkocsi használatával, illetve tömegközlekedési eszközzel is eljuthatnak a munkavégzés helyére. (Jelenleg nem rendelkezik intézményünk üzemképes gépjárművel!) A saját gépkocsi használatát az SzMSz részletesen tartalmazza.

2.7.Az ellátás formája

Leginkább egyéni foglalkozás, illetve kiscsoportos foglalkozás (4-6 fő)

2.8.Az ellátás időkerete

- a 2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 6. sz. melléklet, valamint a 20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet 138. §, továbbá
- a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményében javasolt időkeret, a gyermek szükségletei határozzák meg.

2.9.Az ellátás megszervezésének szempontjai:

Az utazó gyógypedagógus órarendjének összeállításánál figyelembe vesszük a gyermekek életkorát, napirendjét, órarendjét, terhelhetőségét, a komplex fejlesztésben részt vevő más szakemberek időbeosztását, a többségi intézmények helyi adottságait, az ellátandó intézmények földrajzi elhelyezkedését.

2.10. Az ellátás tervezése

A jogosultságot meghatározó szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményére, a fejlesztési előzményekre és a folyamatos gyógypedagógiai diagnosztizálásra épített fejlesztési terv alapján. A fejlesztés kezdetén a bemeneti mérést követően a készül a fejlesztési terv, melyet a fejlesztési ciklus végén felülvizsgál, értékel és módosít a fejlesztést végző gyógypedagógus.

3. AZ UTAZÓ GYÓGYPEDAGÓGUS FELADATAI

- A gyermekkel való foglalkozás kapcsán a fejlesztés kezdetén a gyermek sokoldalú megismerése
- Egyéni, és mikrocsoportos formában habilitációs rehabilitációs foglalkozások tervezése a gyermek aktuális állapota, a meglévő képességek, a környezeti feltételek (intézményi belső dokumentumok, tárgyi feltételek) figyelembevétele mellett,

- Foglalkozások vezetése változatos eszközök felhasználásával (IKT, manipulációs játékok, interaktív feladatlapok) és tanulói tevékenykedtetésre épülő munkaformákkal
- Feladata a fejlesztő foglalkozások alapjául szolgáló motiváló légkör tudatos megteremtése, fenntartása
- Időszakos felmérések, mérések. célzott megfigyelések (a gyermek önmagához mért fejlődésének, változásának regisztrálására) Az SNI tanulók tanév eleji készségeinek, képességeinek felmérése diagnosztikus vizsgálati eljárásokkal. Igény szerint tanév közben az SNI tanulók fejlődésének megállapításához és az egyéni fejlesztési terv további elkészítéséhez felmérések elvégzése.

3.1.Óvodai feladatok

Az óvodába bekerült SNI gyermekek fejlesztését végezzük annak érdekében, hogy minél hamarabb és eredményesebben kapcsolódhassanak be az integrált oktatásba. Azoknál a gyermekeknél, akiknél a fejlesztés során nyilvánvalóvá válik, hogy nem képesek az integrált oktatásban sikereket elérni, segítséget nyújtunk a további tennivalókat illetően.

3.2.Általános iskolai feladatok

Az integráló intézményekben vállaljuk utazó gyógypedagógiai feladatokat, tanácsadást, igény van rá, illetve belső gyógypedagógus nem biztosított. Szakmai konzultáció a többségi iskolákban dolgozó gyógypedagógus kollégákkal, integráló pedagógusokkal.

3.3.2.3.Középiskolai feladatok

A középiskolában tanuló SNI gyerekek részére a törvényileg számukra előírt gyógypedagógiai megsegítés biztosítása.

3.4.Az integráló pedagógusokkal való kapcsolattartás formái

Ennek egyik fóruma az ***esetmegbeszélés***, melynek keretében (igény szerint) egy gyermekkel vagy egy problémás helyzettel kapcsolatosan oszthatják meg véleményüket az érintettek egymással, s jelölhetik ki a megoldást hozó, mindenki által felvállalható lépéseket, teendőket.

Az ***óralátogatások*** lehetőséget biztosítanak pedagógusoknak és gyógypedagógusoknak, hogy kölcsönösen betekintsenek a másik szakma gyakorlatába, módszertanába, ami a párbeszédet, a

szakmák közötti együttműködést erősít(het)i.

Szervezünk előadásokat, továbbképzéseket a többségi intézmények és az EGYMI pedagógusai részére is.

Tapasztalatcserék szervezése során lehetőséget biztosítunk a nálunk folyó munka megtekintésére, és jó gyakorlataink átvételére. Folyamatosan keressük a kapcsolatot az integráló többségi és más gyógypedagógiai intézményekkel. A náluk már bevált új módszerek megismerésére hangsúlyt fektetünk.

Adatbázis működtetése honlapunkon: Igyekszünk naprakész információkkal segíteni a többségi intézmények pedagógusait, a SNI tanulók szüleit (érdekérvényesítés, törvényi szabályozók, ellátások, szakemberek elérhetősége, programok, stb.)

Gyakorlóhely biztosítása: Főiskolai vagy OKJ-s képzésben résztvevő hallgatók részére teret biztosítunk az elméleti ismeretek gyakorlatban történő megerősítésére. A hálózatban dolgozó gyakornoki státuszban lévő kollégák szakmai mentorálása a jogszabályban meghatározott módon. Felkészítésük a minősítő eljárásra a pedagóguskompetenciák alapján.

3.5.Szülőkkel való kapcsolattartás

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók nevelésével kapcsolatban a szülők is szembesülnek nehézségekkel, problémákkal. Elengedhetetlen, hogy fórumot teremtsünk számukra, ahol szakember segítségével közösen találhatnak válaszokat, megoldási javaslatokat. A kontaktórák egyik fajtája a szülői konzultáció, vagy fogadó óra, melyen lehetőség szerint az integráló intézmény képviselője is jelen van. Szervezünk nyílt hetet, illetve részt veszünk szülői értekezleteken.

3.6.Adminisztrációs feladatok, a fejlesztés dokumentálása

(20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet 139. §)

- A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fejlesztésének tervezése egyéni fejlesztési terv alapján, annak felülvizsgálata, módosítása
- Évente egy alkalommal a fejlesztés eredményének rögzítése, melyről a szülő, integráló pedagógus is tájékoztatást kap.
- KRÉTA napló vezetése

- A SNI tanulók ellátására vonatkozó dokumentáció kezelése, kötelező kontroll figyelemmel kísérése.
- Munkaidő-nyilvántartás készítése,
- Teljesítésigazolások leadása határidőre (megbízási szerződés, túlóra esetén)

3.7.Szakmai felkészültség biztosítása (önképzés)

A szakmai megújulás, felfrissülés minden szakmában elengedhetetlen. Az integrált nevelés gyakorlati része számtalan kérdést vet fel. Az eddig szerzett tapasztalatok átadása nagyban segít(het)i az együttnevelés-együtt oktatás elterjedését, minél sikeresebb megvalósítását.

- Egyéni tanulási módszerekkel
- Szakkönyvek biztosításával támogatva
- Lehetőség szerint részvétellel konferenciákon, szakmai napokon, intézménylátogatásokon
- Jó gyakorlatok átvételével
- Aktív szakmai részvétellel (értekezleteken, szakmai megbeszéléseken részt vesz, véleményével, ötleteivel, szakmai álláspontja kifejtésével segíti az intézményegységben folyó szakmai munkát).
- Pedagógiai gyakorlatát felülvizsgálja, elemzi, szükség esetén változtat vagy segítséget kér.

3.8.Az utazó gyógypedagógus munkarendje

A gyógypedagógusok a 32 kötelező óra terhére óraelosztásban látják el neveléssel oktatással kapcsolatos feladataikat. 20 órában egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokat vezetnek az egyéni feladatbeosztásukban meghatározott integráló intézményben. A fennmaradó időkeret felhasználható az integráló intézményben történő adminisztrációs, konzultációs feladatok ellátására székhelyintézményben történő adminisztrációs, szakmai feladatok ellátására gyakornok esetében hospitálásra, mentori konzultációra a székhelyintézmény és a kiküldetésben szerelő intézmények közötti utazásra felkészülésre (egyéni beosztás szerint a székhelyintézményben vagy/és a kiküldetés helyszínén). A szünetek és tanítás nélküli munkanapok tekintetében az EGYMI munkarendje vonatkozik az utazó gyógypedagógusokra

is.

3.9.Az utazó gyógypedagógusok minősítővizsgája során és minősítési eljárásban történő látogatásának rendje

Az eljárások megszervezésénél arra törekszünk, hogy az eljárásban érintett kolléga az ellátás eredeti helyén, a gyerekek számára megszokott körülmények között tarthassa meg az eljárás során látogatott óráit. Az integráló intézmények partnerséget vállalnak ebben a szükséges mértékig a szervezés, lebonyolítás terén.

4. TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTT GYERMEKEK/TANULÓK ELLÁTÁSA

4.1.Az ellátottak köre

Azok az az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek, tanulók, fiatalok, akik a Szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményével rendelkeznek és intézményükben a fejlesztésük nem megoldott.

A habilitációs, rehabilitációs nevelés célja szocializációja, eredményes társadalmi integrációja. A fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul.

4.2.A komplex gyógypedagógiai terápia fejlesztendő területei

- motoros képesség fejlesztése
- kommunikációs képességek fejlesztése
- megismerő tevékenységek fejlesztése
- kognitív képességek fejlesztése
- gondolkodási képességek fejlesztése
- tanulási képességek fejlesztése
- szociális készségek fejlesztése
- harmonikus személyiség alakítása, tudatos magatartás, önfegyelem, tudatos feladat és munkavégzés.

- társadalmi beilleszkedés érdekében: társas kapcsolatok fejlesztése
- konfliktuskerülő és feloldó magatartás erősítése**,** szabályok, normák elfogadása

5. ÉRTELMILEG AKADÁLYOZOTT, ILLETVE HALMOZOTTAN SÉRÜLT GYERMEKEK/TANULÓK ELLÁTÁSA

A rehabilitációs pedagógiai program a tanköteles korú sajátos nevelési igényű súlyosan és halmozottan sérült gyermekeknek, fiataloknak (tanulóknak) nyújt fejlesztési lehetőséget fejlesztő nevelés-oktatás (fejlesztő iskolai oktatás) keretei között.

5.1.Az ellátottak köre

Azok a 6-23 éves korú, sajátos nevelési igényű súlyosan és halmozottan sérült gyermekek, fiatalok, akik csoportos keretek között, egyénre szabott terápiás fejlesztő eljárások segítségével fejleszthetők eredményesen.

5.2.A rehabilitáció/habilitáció célja:

- szűkebb-tágabb környezet megtapasztalása, bővülő megismerése
- saját életük mindennapi élményeinek megélése
- egyszerű társas kapcsolatok kialakítása és fenntartása

5.3.A rehabilitáció/habilitáció feladatai:

- egyéni fejlesztési tervek alapján, a sérült funkciók fejlesztése egyéni lehetőségeik szerint
- elemi szintű ismeretek elsajátíttatása szűkebb és tágabb környezetük jelenségeiről
- kommunikációjuk fejlesztése, önkifejezési módjuk tudatos alkalmazása, gyakorlása
- mozgásállapotuk javítása, illetve állapotromlás megakadályozása
- szabadidős és játéktevékenységben való aktív részvétel elősegítése

6. BESZÉDFOGYATÉKOS GYERMEK/TANULÓ HABILITÁCIÓS-REHABILITÁCIÓS ELLÁTÁSA

6.1.Az ellátottak köre

Hazánkban a köznevelésben kizárólag azt a gyermeket tekintjük beszédfogyatékosnak, akit a szakértői bizottság a komplex vizsgálata alapján annak minősít. Beszédfogyatékosság esetén a receptív vagy expresszív beszéd/nyelvi képességrendszer szerveződésének fejlődési eredetű vagy szerzett zavara miatt az anyanyelv elsajátítás folyamata akadályozott, a gyermek életkorától eltérő.

A beszédfogyatékos gyermekek/ tanulók beszéd és nyelvi fejlesztése komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások keretében, az egyénre szabott fejlesztési terv alapján történik, mely a beszédfogyatékosság típusától függően a gyermek szakértői véleménye, valamint a logopédus által végzett felmérés alapján készül el.

6.2.Logopédiai terápiák típusai a beszédfogyatékosságok szerint

Megkésett és akadályozott beszédfejlődés, pöszeség, orrhangzósság, hadarás, dadogás, diszfónia, afázia, diszfázia, dizartria, mutizmus, diszlexia prevenció, reedukáció, diszgráfia prevenció, reedukáció, diszortográfia reedukáció, diszkalkulia prevenció, reedukáció, komplex logopédiai terápia.

6.3.A leggyakoribb terápiás területek feladatai

6.3.1. Nyelvi fejlődési zavar (beszédgyengeség a receptív, expresszív, kevert típusú diszfázia) illetve centrális eredetű szerzett beszédzavarok (centrális pöszeség, gyermekkori afázia, dizartria) esetén a logopédiai terápia feladata

- a mozgások (beszédmozgások és finommotorika) speciális fejlesztése
- artikulációs hibák javítása
- grammatikai rendszer rendezése, fejlesztése, verbális munkamemória fejlesztése
- a beszédre irányuló figyelem és emlékezet fejlesztése
- az aktív és a passzív szókincs bővítése
- verbális és nonverbális kifejezőkészség fejlesztése
- a gondolkodási stratégiák fejlesztése

- a beszédészlelés és - megértés fejlesztése
- az olvasás/írás/helyesírás zavar megelőzése, reedukációja

6.3.2. Dadogás esetén a logopédiai terápia feladata

- relaxációs gyakorlatok
- cselekvéshez kötött beszédindítás
- helyes légzéstechnika kialakítása
- mozgás és ritmus- és beszéd koordináció fejlesztése
- a beszéd automatizált elemeinek technikai fejlesztése és javítása
- a beszédhez szükséges motiváció megteremtése, az önismeret és önértékelés fejlesztés
- a dadogó és környezete közötti pozitív kapcsolatok kialakításának elősegítése

6.3.3. Hadarás esetén a logopédiai terápia feladata

- a beszédfigyelem fejlesztése,
- helyes légzéstechnika kialakítása,
- beszéddallam és beszédritmus fejlesztés
- az artikulációs bázis ügyesítése
- beszédhangsúly gyakorlatok
- a normális tempójú és ritmusú beszéd automatizálása
- a beszéd prozódiai elemeinek tudatosítása
- az állandó önkontroll kiépítése és fejlesztése

6.3.4. Diszfónia esetén a logopédiai terápia feladata

- a tiszta egyéni beszédhang kialakítása és a folyamatos spontán beszédbe való beépítése
- a hangminőség és az anatómiai-élettani viszonyok további romlásának megakadályozása

6.3.5. Orrhangzós beszéd esetén a logopédiai terápia feladata

- a beszédizomzat fejlesztése
- a lágyszájpad izomzat működésének fokozása
- a kóros, nazális rezonancia megszüntetése, illetve csökkentése
- az artikuláció javítása az anatómiai viszonyok figyelembe vételével

6.4.Az utazó logopédus feladatai

6.4.1. Aktuális állapot felmérése:

- konzultáció a befogadó intézmény integráló pedagógusaival
- megfigyelés óvodai foglalkozáson/tanórán, valamint szabad játék, szabadidős tevékenység közben
- nevelési év/tanév elején és végén komplex felmérés az utazó logopédusok által

6.4.2. Tervezés, foglakozások tartása

A szakértői vélemény és a gyermek/tanuló állapotfelmérése alapján egyéni fejlesztési tervek elkészítése, felülvizsgálata félévente. Szakmai munkát rögzítő dokumentáció vezetése (munkanapló, betétívek)

6.4.3. Értékelés

A nevelési év/tanév folyamán a gyermek/tanuló szóbeli értékelése folyamatos

- félévkor és nevelési év/tanév végén szöveges értékeléssel
- félévkor és nevelési év/tanév végén írásos minősítéssel az egyén fejlesztési lap betétívén, illetve a logopédiai munkanapló egyéni fejlődési lapjain

A minősítés kategóriái:

Tünetmentes
Lényegesen javult
Részben javult
Keveset javult
Nem javult
Nem minősíthető
Kimaradt

6.4.4. Logopédiai vélemény készítése a befogadó intézmény kérésére a szakértői bizottsági kontrollvizsgálathoz

6.4.5. Kapcsolattartás, tanácsadás

- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, integráló pedagógusokkal
- Tanácsadás pedagógusoknak, szülőknek (konzultáció, fogadóóra, nyíltóra, szülői értekezlet alkalmával)
- Esetenként javaslattétel szakorvosi vizsgálatra
- Beiskolázással, továbbtanulással, pályaválasztással kapcsolatos segítségnyújtás, kapcsolattartás

7. MOZGÁSSÉRÜLT GYERMEKEK/TANULÓK ELLÁTÁSA

A mozgáskorlátozott személy személyiségfejlesztésére, az akadályozottság javítására, megszüntetésére irányuló, komplex (életkor-specifikus, sérülés-specifikus, személyiségorientált) pedagógiai tevékenység. A szomatopedagógus/konduktor a fejlődés elősegítését (motoros képességek, szenzoros képességek, kognitív képességek, kommunikáció fejlesztése) a szocializációt (magatartás, viselkedés, feladattudat, önellátás, önállóság, közösségi személyiség-vonások, kapcsolatteremtési képesség), a környezeti adaptáció támogatását, valamint az óvodai, iskolai integráció / szegregáció előkészítését végzi a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Mozgásvizsgáló Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye szakértői véleménye alapján.

7.1.A szomatopedagógiai fejlesztés ellátási köre

- diagnosztizált mozgáskorlátozottsággal élő gyermekek, fiatalok (fejlődési rendellenesség, izombetegség)
- központi idegrendszer eredetű mozgászavarral élő gyermekek, fiatalok (CP)
- megkésett pszichomotoros fejlettségű kisgyermekek
- súlyosan, halmozottan sérült gyermekek, fiatalok

- kromoszóma-rendellenességgel élő gyermekek
- baleseti sérült gyermekek, fiatalok

7.2.A konduktív pedagógia ellátási köre:

Bármely életkorú központi idegrendszeri sérülés következtében mozgáskoordinációs (mint vezető tünet) zavarral küzdő gyermekek ellátása.

7.3.A mozgásfejlesztés célja, feladatai:

- a károsodott tartási és mozgási funkciók helyreállítása, korrekciója, kompenzációja
- új tartási és mozgási funkciók kialakítása és interiorizálása
- mozgás-szervrendszer optimális működőképességének elősegítése; állapotromlás, másodlagos károsodások, következmények megelőzése;
- motoros készségek és képességek fejlesztése,
- mindennapos tevékenykedtetés, a személyi függetlenség motoros feltételeinek és eszközhasználatának, a kommunikációs képességek motoros feltételeinek kialakítása, javítása
- a reális mozgásos éntudat kialakítása, önálló életvitelre való elő- és felkészítés
- beszédzavarok, kommunikációs képességek javítása
- speciális felkészítés az önkiszolgálásra, az önálló életvezetésre
- A mozgásnevelés terápia során fejlesztett területek
- izomerő növelése,
- ízületi mozgásterjedelem növelése
- egyensúly, mozgáskoordináció fejlesztése,
- járáskorrekció,
- preventív tartáskorrekció
- önellátás, önkiszolgálás fejlesztése
- szenzomotoros ismeretszerzés biztosítása- vesztibuláris rendszer fejlesztése

- vizuomotoros koordináció fejlesztése
- finom- és grafomotorika fejlesztése
- végtagredukció esetén: segédeszközzel való ellátás, használatának megtanítása

7.4.A szomatopedagógus/konduktor feladatai, kapcsolattartás

7.4.1. Vizsgálat és annak eredményeire alapozva fejlesztési terv készítése

- év elején anamnézis, mozgásvizsgálat és a szakértői vélemény alapján jelenállapot készül
- félévkor, illetve év végén újra sor kerül a mozgáskorlátozott gyermekek vizsgálatára, felmérve ezzel a változásokat, melyek új utakat jelölhetnek ki a terápiás folyamatban

7.4.2. Foglalkozások tartása

Szakmai munkát rögzítő dokumentáció vezetése (munkanapló, betétívek)

7.4.3. Kapcsolattartás

- folyamatos kapcsolattartás a befogadó intézmények pedagógusaival, a pedagógiai munkát segítőkkel (asszisztens, dajka),
- esetenként ergoterapeuta, szakorvos együttműködésével
- szülővel való kapcsolattartás

7.4.4. Értékelés

- írásban év elején (jelen állapot), félévkor és év végén (szöveges értékelés)
- szülők, befogadó intézmények pedagógusainak tájékoztatása: év elején, félévkor, év végén, ill. megbeszélés alapján
- a szülők a fejlesztésről folyamatosan kapnak tájékoztatást (fogadó órák biztosítása, ill. egyéni megbeszélés alapján)

7.4.5. Tanácsadás – szülőknek, integráló pedagógusoknak

- akadálymentes környezet kialakítása a befogadó intézményekben

- sportolási lehetőségek kiválasztása
- továbbtanulás, pályaválasztás
- szakorvosi vizsgálatra való küldés, segédeszköz választása
- játék/tanulás közbeni ajánlott testhelyzetek megbeszélése, bemutatása (lábtartók, kivágott asztal stb. alkalmazása)
- önkiszolgálási tevékenységek során a helyes mozdulatok bemutatása, megtanítása a befogadó intézmények pedagógusai, pedagógiai munkát segítők (asszisztens, dajka) számára

8. AUTIZMUS SPEKTRUM ZAVARRAL KÜZDŐ GYERMEKEK/TANULÓK ELLÁTÁSA

Megjegyzés: Megfelelő szakember hiányában ezt a területet igény esetén tanévben megbízási szerződéssel igyekszünk ellátni, a későbbiekben pedig a szak megszerzésével, illetve szakos pedagógus felvételével kívánjuk megoldani.

8.1.Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésének célja

- az egyéni képességek szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése, melynek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket kompenzálása a fejlődési elmaradás, a másodlagos problémák leküzdése érdekében.
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
- az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos, probléma megoldási módszerek tanítása
- A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség egész életen át megfelelő alkalmazhatósága

8.2.Speciális módszerek az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésében

- protetikus, környezet és eszköztár kialakítása - strukturált környezet biztosítása az időbeli és téri tájékozódás segítéséhez, vizuális információhordozók és augmentatív kommunikációt segítő eszközrendszer kialakítása
- speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása.
- vizuálisan segített kommunikációs rendszer
- a kognitív-viselkedésterápia módszereinek alkalmazása.
- önállóság, önkiszolgálási képesség
- előforduló repetitív szokások, mozgások kontrollálásához stratégiák tanítása

8.3.A fejlesztés elvei:

- korrekció és kompenzáció
- sérülésspecifikus - egyéni (a fejlesztési célok és feladatok az egyéb pszichés fejlődési zavarral élő gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez, egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodnak, azokra épülnek), a foglalkozások személyre szóló feladatokkal valósulnak meg
- komplexitás
- fokozatosság
- megszilárdítás
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása

8.4.Fejlesztési területek

- nagymozgás és finommotorika
- érzékelés-észlelési funkciók
- testséma kialakítása
- orientációk
- kommunikáció
- szociabilitás
- kognitív képességek
- általános tájékozottság

- a külvilág tevékeny megismerése
- önszervezés, önállóság, táguló szociális integráció, munkára nevelés, pályaorientáció.

8.5.A gyógypedagógus feladatai

8.5.1. Tervezés

- Képességek/készségek mérése: A mérés eredménye irányadó az egyéni fejlesztési terv összeállításában, a fejlesztési területek kiválasztásában, az egyéni eszközök és stratégiák meghatározásában és abban, hogy a fejlesztési célok fontossági sorrendjét a szülőkkel egyeztetve megállapíthassa a gyógypedagógus.
- megfigyelés óvodai foglalkozáson/ tanórán valamint szabad játék, szabadidős tevékenység közben
- Az egyéni, illetve kiscsoportos fejlesztési tervek elkészítése

8.5.2. Foglalkozások tartása

Szakmai munkát rögzítő dokumentáció vezetése (munkanapló, betétívek)

8.5.3. Értékelés

- Félévkor és tanév/nevelési év végén szöveges értékelést készítünk
- Szülők, befogadó intézmények pedagógusaival folyamatos konzultáció, tájékoztatásuk év elején, félévkor, évvégén, ill. megbeszélés alapján
- A szülőkkel szükséges a gyermek fejlődése érdekében a szoros kapcsolattartás. A gyermek fejlesztéséről, fejlődéséről folyamatosan konzultáció.

8.5.4. Kapcsolattartás, tanácsadás

- protektív, strukturált környezet kialakításának segítése a befogadó intézményekben
- augmentatív, alternatív kommunikációs eszközök bemutatása, használatuknak megtanítása a befogadó intézmények pedagógusai, pedagógiai munkát segítők (asszisztens, dajka) számára
- Szükség szerint egyszerű/ tőmondatokra alapozó verbális kommunikáció alkalmazása
- A gyermek/ tanuló motivációs szintjéhez igazodó jutalmazási rendszer

kialakítása

- A pedagógusoknak, pedagógiai munkát segítő személyeknek, szülőknek továbbképzési lehetőségek, tanfolyamok, segítő csoportok, szülőklubok, testvérsegítő klubok, honlapok, szakkönyvek ajánlása
- A pervazív fejlődési zavarral élő gyermek/tanuló számára érdeklődési körének megfelelő hobbi, csoport, klub ajánlása
- továbbtanulás, pályaválasztás

9. EGYÉB PSZICHÉS FEJLŐDÉSI ZAVARRAL KÜZDŐ GYERMEKEK/TANULÓK ELLÁTÁSA

9.1.Az ellátottak köre

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók, gyermekek tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

9.2.A képességzavarok típusai

Diszlexia, diszortográfia, diszkalkulia. diszgráfia, diszpraxia, kevert specifikus tanulási zavarok, hiperaktivitás és figyelemzavar, a szocio-adaptív folyamatok zavarai.

9.3.Diszlexia terápia feladatai

- a testséma ismeret, síkbeli és téri tájékozódás biztonságának kialakítása
- mozgáskoordináció és ritmusérzék fejlesztés
- a beszédértés, emlékezet és figyelem fejlesztése
- betűismeret erősítése, a fonológiai tudatosság fejlesztése
- a tévesztett betűk differenciálása

- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, (hangoztató-elemző, analizáló- szintetizáló, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő módszerrel)
- szövegértés, szövegemlékezet fejlesztése
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával

9.4.Diszortográfia terápia feladatai

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése
- a spontán és tollbamondás utáni írás, helyesírás javítása
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése

9.5.Diszgráfia terápia feladatai

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra
- a testséma, térbeli, síkbeli tájékozódás biztonságának kialakítása
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés)
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése

9.6.Diszkalkulia terápia feladatai

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése

- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése
- a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés
- az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása
- a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása

9.7.Hiperaktivitás és figyelemzavarok terápia feladata

- speciális figyelem-tréning,
- motoros, pszichomotoros eltérések (idegrendszeri éretlenség, eltérő fizikai képességek) lehetőség szerinti korrekciója;
- fokozott egyéni bánásmód,
- szabályok, normák elfogadtatása, alkalmazkodó képesség erősítése
- társadalmi beilleszkedés érdekében: társas kapcsolatok fejlesztése
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése
- az empátiás készség kialakítása, fejlesztése
- konfliktuskerülő és feloldó magatartás erősítése

Súlyosabb esetekben team munka szükséges (gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés).

9.8.A gyógypedagógus feladatai

9.8.1. Tervezés

A szakértői vélemény, a gyermek megfigyelése, komplex felmérése, szülővel felvett anamnézis alapján az egyéni vagy kiscsoportos fejlesztési terv elkészítése, félévenkénti, illetve szükség szerinti felülvizsgálata.

9.8.2. Foglalkozások tartása

Szakmai munkát rögzítő dokumentáció vezetése (munkanapló, betétívek).

9.8.3. Értékelés

- Félévkor és tanév/nevelési év végén szöveges értékelést készítünk
- Szülők, befogadó intézmények pedagógusainak tájékoztatása: év elején, félévkor, évvégén, ill. megbeszélés alapján. A gyermek fejlesztéséről, fejlődéséről a tanév során folyamatos tájékoztatás a szülőknek, integráló pedagógusoknak

9.8.4. Kapcsolattartás, tanácsadás

- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, integráló pedagógusokkal
- Tanácsadás pedagógusoknak, szülőknek (konzultáció, fogadóóra, nyíltóra, szülői értekezlet alkalmával)
- Esetenként javaslattétel szakorvosi vizsgálatra
- Beiskolázással, továbbtanulással, pályaválasztással kapcsolatos segítségnyújtás, kapcsolattartás

Nagyatádi Éltes Mátyás Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
7500 Nagyatád, Petőfi u. 51/A Tel: 06-82-553-679
Email: major.zsuzsanna@gmail.com iskolaeltesegymi@gmail.com

FORMANYOMTATVÁNY UTAZÓ GYÓGYPEDAGÓGIAI ELLÁTÁS IGÉNYLÉSÉHEZ, 2022 /2023 tanévre

A szolgáltatást igénylő óvoda neve, címe:

A gyermek oktatási azonosítója	A GYERMEK NEVE	2022/23 csoport	Születési hely, idő	Anyja neve	A SNI kategóriája (BNO kód és a szakértői véleményben található diagnózis)	Lakcím (irányítószámmal)	Gondviselő neve, rokonsági foka

A Nktv. 20. § (9) pontja alapján kérem, hogy az Éltes EGYMI biztosítsa az intézményünkben integráltan tanuló, nevelődő gyermekek rehabilitációs óráinak ellátásához szakirányú végzettséggel rendelkező utazó gyógypedagógusokat. **A gyermek szakértői véleményét mellékeljük.**

, 2023. év.hónap . nap

intézményvezető